

ΙΕΡΗ ΔΙΔΑΧΗ

Έβδομαδιαίο φυλλάδιο, Αριθμ. 1
ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Δογματικά
Κηρύγματα

ΤΟ ΑΚΑΤΑΛΗΠΤΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Τά κηρύγματα τῆς σειρᾶς αὐτῆς, ἀδελφοί χριστιανοί, θά ἀναφέρονται στήν ὀρθόδοξη πίστη μας μέ βάση τό ὥραϊο καί ἀξεπέραστο ἔργο τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, «*Ἐκδοσις ἀκριβῆς τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως*». Γι' αὐτό παρακαλῶ νά τά προσέχετε μέ ιδιαίτερο ἐνδιαφέρον καί προσοχή.

1. Κατά πρῶτον ὁ ἅγιος πατήρ ἀσχολεῖται μέ τό σπουδαῖο θέμα, ὅτι ὁ Θεός εἶναι «ἀκατάληπτος», ὅτι δηλαδή δέν μπορεῖ νά κατανοηθεῖ μέ τήν λογική μας. Καί ἀκόμη μᾶς λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός νά μήν περιεργαζόμαστε σχετικά μέ τόν Θεό θέματα, γιά τά ὁποῖα δέν μᾶς ἔχουν μιλήσει οἱ ἅγιοι προφῆτες, οἱ ἀπόστολοι καί οἱ εὐαγγελιστές.

Πραγματικά, ἀδελφοί χριστιανοί, ὁ Θεός εἶναι ἀκατάληπτος. Εἶναι αὐτό πού λέγει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης, «*Θεόν οὐδεὶς ἐώρακε πώποτε*» (Ἰωάν. 1,18). Μόνο τά τρία Πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὁ Πατήρ, ὁ Υἱός καί τό Ἅγιον Πνεῦμα, ἔχουν πλήρη γνώση μεταξύ τους: «*Οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τόν Υἱόν, εἰ μή ὁ Πατήρ, οὐδέ τόν Πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μή ὁ Υἱός*» (Ματθ. 11,27). Ἐπίσης καί τό Ἅγιο Πνεῦμα γνωρίζει ὅτιδῆποτε ἀφορᾷ τόν Θεό, ὅπως ἀκριβῶς τό πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου γνωρίζει ὅ,τιδῆποτε ἀφορᾷ τόν ἄνθρωπο (Α΄ Κορ. 2,11).

2. Παρά ὅμως τό ὅτι ὁ Θεός εἶναι ἀκατάληπτος, δέν μᾶς ἄφησε σέ πλήρη ἀγνωσία περί τοῦ Ἐαυτοῦ Του. Κατά πρῶτον, κατά τήν δημιουργία του ὁ ἄνθρωπος ἔλαβε μία κλήση πρός τόν Θεό. «*Ἡ γνώσις τοῦ εἶναι Θεόν ὑπ' αὐτοῦ (τοῦ Θεοῦ) φυσικῶς ἐγκατέσπартαι*» (στόν ἄνθρωπο), λέγει ὁ Δαμασκηνός! Ἡ πρώτη, λοιπόν, γνώση τοῦ ἀνθρώπου περί τοῦ Θεοῦ ἔρχεται ἀπό τήν φυσική κατασκευή του, ἀπό τήν δημιουργία του. Ἐπειτα καί ἡ γύρω κτίση, ἡ ὁμορφιά της καί ἡ τάξη της, διακηρύττει τό μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ. Ἀκόμη δέ περισσότερο, αὐτά πού μᾶς παρέδωκαν οἱ προφῆτες, οἱ εὐαγγελιστές καί οἱ ἀπόστολοι στήν Παλαιά καί τήν Καινή Διαθήκη, τά δεχόμαστε ὀλόκαρδα καί «*οὐδέν περαιτέρω τούτων ἐπιζητοῦμεν*». Μᾶς φτάνουν λοιπόν αὐτά γιά τήν γνώση μας περί τοῦ Θεοῦ. Δέν θέλουμε τίποτε περισσότερο! Ὁ Θεός, σάν ἀγαθός πού εἶναι, ὅ,τι εἶναι γιά τό καλό μας καί τό συμφέρον μας μᾶς τό φανέρωσε· ὅ,τι ὅμως δέν θά μπορούσαμε νά τό βαστάσουμε, μᾶς τό ἀπέκρυψε. Ἄς ἄρκεστοῦμε, λοιπόν, καί ἄς μείνουμε σ' αὐτά πού μᾶς παρέ-

δώσε ὁ Θεός, «*μή μεταίροντες ὄρια αἰώνια, μηδέ ὑπερβαίνοντες τήν θείαν παράδοσιν*» (Παροιμ. 22,28). Χωρίς, δηλαδή, νά μετακινούμε τά ὄρια, πού ἔθεσαν οἱ ἅγιοι Πατέρες, οὔτε νά ξεπερνοῦμε τήν θεία παράδοσι.

3. Πρέπει, λοιπόν, νά γνωρίζουμε ὅτι τά σχετικά μέ τόν Θεό οὔτε ὅλα μᾶς εἶναι γνωστά, οὔτε ὅλα μᾶς εἶναι ἄγνωστα. Ἐπίσης εἶναι μερικά ἄλλα, πού ἀναφέρονται στόν Θεό, καί τά ὁποῖα νοοῦμε μέν ἀμυδρά, ἀλλά δέν μπορούμε νά τά ἐκφράσουμε. Γι' αὐτό καί ἀναγκαζόμαστε νά χρησιμοποιοῦμε παραστάσεις ἀπό δικά μας πράγματα, γιά νά ἐκφράσουμε πράγματα, πού εἶναι πάνω ἀπό ἡμᾶς. Ὅπως, λόγου χάριν, ὅταν λέγουμε γιά τόν Θεό ὅτι ὀργίζεται, ὅτι ἔχει χέρια κ.λπ.

Γιά τόν Θεό, ἀγαπητοί χριστιανοί, ξέρουμε γενικά ὅτι εἶναι ἀναρχος, αἰώνιος, ἄκτιστος, ἀπερίγραπτος, ἄπειρος, ἀκατάληπτος, δίκαιος, παντοδύναμος, προνοητής τῶν ὅλων καί τά ὁμολογοῦμε ὅλα αὐτά στήν θεία λατρεία καί στήν ἰδιωτική μας προσευχή. Ἐπίσης γνωρίζουμε καί ὁμολογοῦμε ὅτι ὁ Θεός εἶναι ἕνας, γιατί ἔχει μία θεία οὐσία, ἀλλά εἶναι τρία πρόσωπα, τρεῖς ὑποστάσεις, ὅπως λέγουμε τά πρόσωπα διαφορετικά. Εἶναι ὁ Πατέρας, ὁ Υἱός καί τό Ἅγιο Πνεῦμα. Καί τά τρία αὐτά θεία πρόσωπα εἶναι ἕνα σέ ὅλα, ἐκτός μόνο ἀπό τό ὅτι ὁ Πατέρας εἶναι *ἀγέννητος*, ὁ Υἱός εἶναι *γεννητός* ἀπό τόν Πατέρα καί τό Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι *ἐκπορευτό* ἀπό τόν Πατέρα πάλι. Τό «*ἀγέννητο*» γιά τόν Πατέρα, τό «*γεννητό*» γιά τόν Υἱό καί τό «*ἐκπορευτό*» γιά τό Ἅγιο Πνεῦμα λέγονται «*ἀκοινοποίητα*» ἰδιώματα. Ἰδιώματα, δηλαδή, πού δέν εἶναι κοινά καί γιά τά τρία πρόσωπα, ἀλλά ἀνήκουν ἀποκλειστικά καί μόνο σέ ἕνα ἰδιαίτερο πρόσωπο. Ἐπαναλαμβάνουμε: Στόν Πατέρα «*ἀκοινοποίητο*» ἰδιώμα εἶναι τό *ἀγέννητο*, στόν Υἱό τό *γεννητό* καί στό Ἅγιο Πνεῦμα τό *ἐκπορευτό*. Ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, «*ἴδιον Πατρός ἢ ἀγεννησία, Υἱοῦ δέ ἢ γέννησις, Πνεύματος δέ ἢ ἐκπεμψις*» (Λόγος 25,16). Αὐτά δέ τά τρία ἰδιώματα ἐκφράζουν τήν σχέση τῶν τριῶν προσώπων μεταξύ τους, δηλώνουν τόν τρόπο τῆς ὑπαρξῆς τους καί δέν ἐκφράζουν καθόλου διαφορά τῆς οὐσίας τους. Ἡ οὐσία εἶναι ἡ ἴδια καί ἡ αὐτή καί γιά τά τρία πρόσωπα. Ἄρα καί τά τρία πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος εἶναι ἰσότημα: Θεός ὁ Πατέρας, Θεός ὁ Υἱός, Θεός καί τό Ἅγιο Πνεῦμα. Ἀλλά σ' αὐτό τό σπουδαῖο θέμα θά ἐπανέλθουμε καί σέ ἄλλο κήρυγμά μας.

(Συνεχίζεται)

Μέ πολλές εὐχές,
† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας

Υ.Γ. Ἐπειδή γράφουμε ἐρμηνευτικό ἔργο στήν Ἁγία Γραφή μέ ἀπλό τρόπο, θεωρήσαμε ὡς περιττό νά γράφουμε καί σειρά ἀγιογραφικῶν κηρυγμάτων. Σταματοῦμε λοιπόν τό περιοδικό «*ΑΓΑΠΗΣΤΕ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ*».

Γιά ἐπικοινωνία στείλτε μήνυμα στό τηλ. 6976013647.